

Huwelijk van nu krijgt stap voor stap vorm

Meer dan de helft van de kinderen die nu in Frankrijk geboren worden, zijn buitenechtelijk. Een kleine zoektocht bij het CBS laat zien dat de Nederlandse situatie niet zo ver achter loopt, en dat de Scandinavische landen Frankrijk ruim overtreffen.

Al een paar eeuwen is een ontwikkeling aan de gang waarbij mensen steeds meer klemmende banden verbreken. Er is nu vrije partnerkeuze. Kinderen zijn voor hun bestaan ook steeds minder afhankelijk geworden van de kapitaaloverdracht bij een huwelijksvoltrekking. Nu krijgen de kinderen kapitaal mee in de vorm van een uitgebreide en jaren durende beroepsopleiding. Dat is voor velen het meest waardevolle wat ze van de vorige generatie erven.

Ook hoeft een man niet meer geheel in zijn eigen bestaan en dat van zijn echtgenote en mogelijke kinderen te kunnen voorzien, voor hij gaat trouwen. Er verandert dus op een bruiloftsdag steeds minder in de positie van de beide echtelieden. Een wettig huwelijk is steeds minder een vereiste, en het levert ook steeds minder op. Maar uiteindelijk treden die veranderingen wel op. Veranderingen die vroeger op één dag plaatsvonden, soms na jarenlange voorbereidingen, vinden nu gespreid plaats. En niet altijd naar aanleiding van het vormen van een paar. Jongeren die alleen op kamers gaan wonen, krijgen al een deel van de inrichting van hun ouders. Nu geen uitzet meer die soms jarenlang ongebruikt in de kast blijft liggen. En op die kamers gelden meestal geen regels meer over het ontvangen van 'leden van de andere sekse'. Om een vaste seksuele relatie aan te gaan hoeft je in veel gevallen

zelfs niet over zelfstandige woonruimte te beschikken. Als je gaat samenwonen, houdt de belasting daar rekening mee. Koop je later samen een huis, en wil je een hypotheek, dan verlangt de bank dat er het nodige juridisch vastgelegd wordt. Zo ontstaat stap voor stap toch een nieuw gezin. En moet je op een gegeven moment constateren dat alle veranderingen hun beslag hebben gekregen, de meeste instanties op de hoogte zijn van de nieuwe situatie met uitzondering van de ambtenaar van de burgerlijke stand en dat er geen bruiloft is geweest. Een bruiloft lijkt voor velen niet nodig te zijn. Maar tegelijkertijd zien we een ontwikkeling dat mensen die soms al lang samenwonen, alles al geregeld hebben, toch gaan trouwen. En in plaats van een standaardbruiloft kan men dan de hulp inroepen van professionele *wedding planners* of ritueelbegeleiders. Voor Mark Duffhues en Elise Kuijt uit Alphen aan den Rijn, die begin dit jaar getrouwd zijn, na al jaren samen te wonen, was het kernwoord: 'bevestigen'. Bevestigen van hun relatie, van hun keuze voor elkaar naar de omgeving van vrienden en familie toe, en het delen van hun vreugde met anderen. Uit hun verhaal bleek ook weer hoe de rol van de ouders bij een bruiloft veranderd is. Waren het vroeger de ouders die de gasten uitnodigden, zo stond het ook op de trouwkaart, nu is het het bruidspaar, die uitnodigt en het hele programma zelf bepaalt. Mark en Elise zijn beiden rooms-katholiek opgevoed, maar omdat ze nu niets meer met de kerk als instituut hebben, wilden ze voor hun bruiloft geen beroep doen op een pastoor. En nam de ambtenaar van de burgerlijke stand voor een deel die functie over.

Het juridische aspect, waarin vooral vastgelegd wordt wat er moet gebeuren als het misgaat in de relatie, wordt steeds sterker gescheiden van het meer feestelijke, waarin men zich richt op een rooskleurige toekomst. Je kunt in een studie niet voor een tien gaan, en tegelijkertijd regelen wat er gebeuren moet als je een dikke onvoldoende haalt. Een bruidspaar gaat daarom ook voor het maximum en zeggen dat de onderlinge liefde voor altijd is, dat het een huwelijk wordt tot de dood hen scheidt. Voor juridische zaken kun je beter terugvallen op standaard contracten, opgesteld door mensen die je vertrouwen hebben. Vroeger was dat de eigen familie, nu is dat een taak voor professionals. Maar omdat er in het dagelijks leven niet of nauwelijks verschil te merken valt, heeft het geen zin om daar allerlei termen voor te hanteren, die alleen echt betekenis krijgen als het mis gaat in de relatie. En als het misgaat, zou het goed zijn, om uit te gaan van de feitelijke situatie, en niet van die op papier. Verdeling van bezit wordt geregeld, zodra er bezit is om te verdelen. Regels met betrekking tot kinderen komen uiterlijk als er kinderen zijn, los van het moment van de ceremoniële huwelijksvoltrekking. Die is dan niet meer het begin van het huwelijk, maar een feestelijke afsluiting van een overgangsfase. Een bevestiging van iets dat zich al voltrokken heeft: een afscheid van het vrijgezellenbestaan, en een volmondig en met vreugde accepteren van een nieuwe levensfase. Met minder tijd voor je vrienden van vroeger, en met meer tijd voor je partner, diens vrienden en de schoonfamilie.

Pieter van Abshoven is cultureel antropoloog in Alphen aan den Rijn